

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING

DETALJPLAN FÖR CENTRALA MALMBERGET
Etapp 2,
Kvarteret Alprosen, Brunanden m.fl.

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING ENLIGT MILJÖBALKEN

Enligt Miljöbalken (6 kap 16 §) ska miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd beaktas innan detaljplan antas. När en detaljplan har antagits ska kommunen i särskild sammanställning redovisa:

1. Hur miljöaspekter har integrerats i planen.
2. Hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samrådet har beaktats.
3. Skälen till att planen antagits i stället för de alternativ som har övervägts.
4. De åtgärder som avses vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som planen medför.

Den särskilda sammanställningen ska vara tillgänglig för samrådskretsen.

SAMRÅD OCH GRANSKNING

Detaljplaneförslaget daterat 2021-07-22 har varit *på samrådsremiss under tiden 17 september 2021 till 8 oktober 2021*. Möjlighet har funnits att boka in enskilda samrådsmöten med kommunens tjänstemän och politiker mellan den 1–5 oktober 2021. Inget samrådsmöte bokades in under denna period.

Kungörelse har förts in i ortstidningarna NSD och Norrbottens Kuriren och anslagits på kommunens anslagstavla inför samråd. Handlingarna har skickats till kända sakägare samt berörda statliga och kommunala myndigheter för att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget. Handlingarna har även funnits tillgängliga för allmänheten på samhällsbyggnads- och teknikförvaltningen samt på kommunens hemsida (www.gallivare.se/detaljplan) under samrådstiden.

Rubricerad detaljplan med tillhörande handlingar har varit utställd för *granskning under tiden 22 december 2021 till och med 24 januari 2022*. En underrättelse har anslagits på kommunens anslagstavla och funnits tillgänglig under granskningstiden på kommunens hemsida. Planhandlingarna har varit tillgängliga för granskning på samhällsbyggnadsförvaltningen i Gällivare, samt på kommunens hemsida www.gallivare.se/detaljplan.

Meddelande om var handlingarna finns tillgängliga och innehållet i underrättelsen har skickats till samtliga kända sakägare samt berörda statliga och kommunala myndigheter. Länsstyrelsen, Lantmäteriet har även fått planhandlingarna skickade till sig via post eller mail.

Under planprocessen har synpunkter gällande störningar och risk för olyckor, riksintresset för kulturmiljö samt klimatanpassning inkommit. Dessa har arbetats in i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivningen.

På grund av fel i fastighetsförteckningen skickades granskningshandlingarna ut för granskning till Bergfinken 1 efter ordinarie granskningstid. Bergfinken 1 fick möjlighet att inkomma med synpunkter över planförslaget under tidsperioden 7 mars till och med 6 april 2022.

Redovisning av hur synpunkterna på miljökonsekvensbeskrivningen från samråd och granskning har beaktats och ändrats i samtliga planhandlingar har sammanfattats nedan:

- Information kring kulturmiljövärden (kilometersten samt flytt av Alprosen 16) har adderats.
- Förtydliganden har gjorts gällande gestaltning och klimatanpassning inom miljözonen.
- Förtydliganden har gjorts att tillfälliga upplag för rivning och markarbeten får förekomma under genomförandetiden men att de inte är undantagna för lov.

Redovisning av hur miljöaspekterna integrerats i planen sammanställs nedan.

STÖRNINGAR OCH RISKER I NÄROMRÅDET

Inkomna synpunkter

Yttranden inkommer under samrådet kring störningar inom och i nära anslutning till planområdet under genomförandetiden. Länsstyrelsen menar att det finns en risk att boendemiljön blir påverkad under perioden när planområdet avvecklas. Vidare uttrycker Länsstyrelsen att man bör verka för att rivningsarbeten inte påbörjas förrän människorna har flyttat från planområdet.

Landahls advokatbyrå inkommer med yttrande i samrådet samt yttrandet som berör störningar som kan komma att ske på huvudmannens fastighet och verksamhet i och med att fastigheten ännu inte är inköpt av LKAB.

Revideringar

Miljökonsekvensbeskrivningen anses redogöra tillräckligt kring störningar och risker i närområdet. Under genomförandetiden kommer en miljözon anläggas inom planområdet. Det kan därmed förekomma rivningar av hus och byggnader samt arbete kring etableringen av miljözonen samtidigt som boende ännu inte flyttat från platsen. På en social nivå finns det svårigheter kring tomma bostäder som ockuperas utan tillstånd. Att bo intill tomma byggnader, likt kåkstäder, kan ge en känsla av otrygghet. Det är viktigt att etableringen av miljözonen prioriteras framför bevarande av tomma byggnader.

Önskvärda skyddsåtgärder enligt MKB

Vid rivning och sanering av byggnader inom planområdet följer LKAB Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). I denna ges vägledning om skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått vad gäller störning av buller till omgivningen under avvecklingstiden.

Inför varje rivning gör LKAB en rivningsplan där frågor som rör eventuella förändringar på infrastruktur (el, tele, väg, värme) beaktas. Vidare kontrolleras att vatten och avlopp inte påverkas samt att det finns utrymningsvägar från Malmberget i händelse av olycka.

Uppföljning

Innan rivningsarbeten påbörjas gör LKAB miljöinventeringar och rivningsplaner vilka innehåller hantering av avfall och farligt avfall, utredning av lämpliga utfartsvägar och övergripande strategi till att mildra störningar för närboende.

Under rivningsarbetet kommer gatunätet att trafikeras av tung trafik. I och med detta är det viktigt att säkerställa säker passage och trafikmiljö för människor som rör sig kring området.

RIKSINTRESSET FÖR KULTURMILJÖ

Inkomna synpunkter

I Länsstyrelsens yttrande i samrådet efterfrågas mer detaljerad information kring en kilometersten samt eventuell flytt av byggnader.

Revideringar

I granskningshandlingarna görs revideringar i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning. I handlingarna adderas bilder, beskrivning och precis lokalisering av kilometerstenen. Vidare klargörs att byggnad på Alprosen 16 kommer att flyttas. Bild på denna byggnad adderas till planhandlingarna.

Önskvärda skyddsåtgärder enligt MKB

Riksintresset för kulturmiljö är en miljöeffekt som följs upp i och med gestaltningen och utformningen av miljözonen i planområdet.

Kilometersten bevaras på dess nuvarande plats.

Integrering i planen

Information kring kilometerstenen samt byggnad på Alprosen 16 adderas i planbeskrivningen.

Uppföljning

Utformningen av miljözonen i centrala Malmberget ska ske med hänsyn till platsens tidigare funktion i samhället. Det ska tydliggöras att området tidigare har fungerat som ett centrum. Baserat på kulturmiljöanalysen (Tyréns, 2017) har valda landmärken valts ut som särskilt viktigt att belysa.

KLIMATANPASSNING

Inkomna synpunkter

I Länsstyrelsens yttrande i samrådet efterfrågas en beskrivning av hur avvecklingen i planområdet och ny markanvändning kan påverka flödesprocesser och omkringliggande områden samt om/hur hänsyn till klimatförändringarna behöver tas. Om risk kan uppstå för människa, miljö och egendom behöver klimatanpassningsåtgärder vidtas, menar Länsstyrelsen.

Revideringar

I granskningshandlingarna görs revideringar i planbeskrivning och miljökonsekvensbeskrivning. Där klargörs att den förändrade markanvändning kommer att göra att flödesprocesser på marken blir mer naturliga. Trots ett

antagande om framtida ökad och förändrad nederbörds mängd behöver inga ytterligare klimatanpassningar vidtas i planarbetet. I handlingarna adderas information om att man i anläggandet av miljözonen kommer att arbeta med naturliga vattensamlingar och dagvattenlösningar samt att stort fokus kommer att ligga på att skapa miljöer som främjar biologisk mångfald.

Önskvärda skyddsåtgärder enligt MKB

I miljökonsekvensbeskrivningen förtydligas att miljözonen bör skapa naturliga miljöer med intressanta dagvattenlösningar och miljöer med variation av växter som lockar till sig olika arter.

Integrering i planen

Information kring utformning av miljözonen har adderats i planbeskrivningen.

Uppföljning

I gestaltningen av miljözonen bör biologisk mångfald och naturliga dagvattenlösningar anläggas.

SKÄLEN TILL VARFÖR PLANEN HAR ANTAGITS ISTÄLLET FÖR ALTERNATIVA LOKALISERINGAR

Gällivare kommun och LKAB har via ett samarbetsavtal (2012) kommit överens om att den nuvarande markanvändningen inom stora delar av Malmbergets tätort måste upphöra och användningen ändras till industrimark för gruva. Alternativa lokaliseringar för gruvindustri har inte varit aktuella då gruvverksamheten orsakat påtagliga skador på tätorten. Sådana skador är såväl direkt fysiska och ekonomiska skador på fast egendom som skador för tätortens innevånare i form av försämrad boendemiljö och den oro som närheten till gruvverksamheten medför.

Miljövillkoren (Mark- och miljödomstolen, 2015-05-19) med uppsatta gränsvärden för gruvverksamheten utgör skäl till att ändra markanvändningen inom planområdet till industriändamål. Idag riskerar gränsvärdena i miljövillkoren att överskridas vilket betyder att markanvändning för bostäder inte är lämpligt.

Det inte heller länge lämpligt att bedriva verksamheter i Malmbergets centrum, på grund av gruvverksamhetens påverkan på planområdet genom de rivningar som planeras och pågår inom området, störningar i form av buller och vibrationer som uppkommer genom gruvverksamheten och med ett centrum som töms både från boende och verksamheter.

En permanent miljözon kommer att anläggas inom en del av planområdet. I och med etableringen av denna ska gestaltningen och utformningen bidra till att mildra de negativa konsekvenserna som detaljplanen har på enskilda intressen. Miljözonen ska utgöra ett fysiskt utrymme i Malmberget där människor kan bearbeta och till viss del behandla den förändring som sker i samhället.